Základní škola generála Heliodora Píky a Mateřská škola Štítina,

okres Opava, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

„Rok má krok"

ŠKOLNÍVZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ROK MÁ KROK“

byl zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (2004), aktualizace RVP PV (2017)

Zpracovala: Dana Buroňová, vedoucí učitelka MŠ

Schválil: Mgr. Daniel Matyášek, ředitel

Platnost: od 01. 09. 2020

č. j. zsstit535/2020

Digitálně podepsal Mgr. Daniel Matyášek 15.10.2020 13:54

Jan Amos Komenský

„Přísloví a přípovídky jako podobenství řečzřetelně okrašlují, kteráž jestliže stručně věc vypovídá, jadrná slove. Pro dvě příčiny se jich užívá: jedno pro ozdobu řečí, kterak se jimí jako kvítky neb perličkami rozkošnými povijí, druhé pro zhuštěnost rozumu, aby mysl i snázeji a mocněji chápati mohla. Pěkný a veliký díl moudrosti v nich záleží.

Obsah

1.Identifikační údaje 5

1 Obecná charakteristika školy 6

2 Podmínky vzdělávání 9

2.1 Věcné podmínky 9

2.2 Životospráva 10

2.3 Psychosociální podmínky 11

2.4 Organizace 12

2.5 Organizace dne v mateřské škole 12

2.6 Řízení mateřské školy 13

2.7 Personální zajištění 14

2.8 Spoluúčast rodičů 14

2.9 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami 15

2.9.1 Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 15

2.9.2 Podmínky vzdělávání dětí nadaných 15

3 Organizace vzdělávání 16

3.1 Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání 16

3.2 Složení tříd 17

3.2.1 Překrývání přímé pedagogické činnosti 17

3.3 Zaměření tříd 18

4 Charakteristika vzdělávacího programu 19

4.1 Filosofií naší mateřské školy 19

4.2 Záměry vzdělávacího programu 19

4.3 Cíle vzdělávání 20

4.4 Formy a metody práce 21

4.5 Průběh vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami 21

4.6 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let 22

5 Vzdělávací obsah(formální kurikulum) 24

5.1 Integrované bloky 24

5.1.1 I. integrovaný blok 25

5.1.2 II. integrovaný blok 29

5.1.3 III. integrovaný blok 34

5.1.4 IV. integrovaný blok 38

6 Doplňkové programy a dokumenty k zajištění kvality PV 43

6.1 Doplňkové programy 44

7 Východiska pro plánování, přípravu a realizaci TVP 58

8 Evaluační systém 60

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola generála Heliodora Píky a Mateřská škola Štítina, okres Opava, příspěvková organizace

Adresa: Komenského 26, 747 91, Štítina

Telefon: ZŠ 553 677 091

MŠ 553 677 084

E-mail: ZŠ skola@zsstitina.cz

MŠ ms.stitina@zsstitina.cz

www: www.zsstitina.cz

IČ: 70987530

Ředitel školy: Mgr. Daniel Matyášek

Typ školy: trojtřídní s celodenním provozem

Kapacita školy: 60 dětí

Provozní doba: 6.15– 16.15

Zřizovatel: Obec Štítina

Adresa: Hlavní 68, 747 91, Štítina

Telefon: 553 677 111

E-mail: obec@stitina.cz

1 Obecná charakteristika školy

Historie

Budova Základní a mateřské školy ve Štítině je celkem rozlehlá, jejíž starší část byla postavena po válce v roce 1949 a později v 90. letech byla rekonstruována a dobudována. Na konci roku 2000 byla přestavba dokončena otevřením nové tělocvičny s příslušenstvím.

V roce 1991 byl škole propůjčen čestný název Základní škola generála Heliodora Píky a od roku 2003 se stala základní škola příspěvkovou organizací, jejíž součástí se stala mateřská škola, která se nachází ve stejné budově a její provoz byl zahájen taktéž v 50. letech. V roce 2005 byla škola zařazena s platností od 1. 8. 2005 do rejstříku škol pod názvem

Základní škola generála Heliodora Píky a Mateřská škola Štítina, okres Opava, příspěvková organizace

Současnost

Mateřská škola se nachází v klidném prostředí rodinných domků v obci Štítina a je umístěna v přízemí, v pravém traktu budovy Základní školy. V několika posledních letech proběhla rekonstrukce sociálního zařízení pro děti, byla upravena dětská šatna na část herny a šatnu pro děti a tím byla navýšena kapacita z 50 na 60 dětí.

Do mateřské školy se vchází hlavním vchodem přes vstupní vestibul, kde jsou umístěny informační tabule pro rodiče. Výzdoba vstupního vestibulu je laděna do lidového, folklorního stylu. Z vestibulu se vchází do dětské šatny, která slouží všem dětem a je od herny oddělena nízkou předělovací zdí a dřevěnými dvířky pro vstup do průchozí herny. Dětská šatna je vybavena šatnovými bloky a nástěnkami, které jsou umístěny tak, aby na nich mohly být vystavovány dětské práce a výtvory, které se tak podílejí na

úpravě a výzdobě interiéru. Na protější straně je umístěna nástěnka, kde se rodiče seznamuji s měsíčními plány. Vedle je instalovaná informační televize.

Naproti vstupu do nově vytvořené herny je sociální zařízení pro děti, které je poměrně prostorné, bezpečné, moderně a esteticky laděné do barevných tónů. Vedle umývárny a sociálního zařízení pro děti je šatna a sociální zařízení pro pracovníky mateřské školy. Naproti této šatny se nachází úklidová komora, je bezpečně uzavřena a využívá ji školnice mateřské školy. Prodloužená herna zasahuje z části do dětské jídelny, kde se děti po třídách u stolování střídají. V rámci adaptace na prostředí ZŠ využíváme s nejstaršími dětmi k dopolední svačině i prostory jídelny ZŠ. V herně se mimo jiné nachází i logopedický koutek pro individuální či skupinovou práci s dětmi s narušenou komunikační schopnosti. Z herny či vstupního vestibulu se dostaneme do kabinetu vedoucí učitelky.

Mateřská škola nemá svou vlastní kuchyň, strava se dováží ze školní jídelny z Háje ve Slezsku, připravuje se ve výdejně stravy a vydává se výdejním oknem k tomuto účelu určenému.

V současné době jsou děti rozděleny do tří tříd podle věku. Jednotlivé třídy mají své názvy Barvičky, Skřivánci a Sluníčka a každá z nich má své specifické zaměření. Nejprostornější duhová třída je kmenovou třídou Barviček, ze které se dá dostat do kabinetu, který slouží z části jako sklad pro pomůcky a materiály k výtvarným a pracovním činnostem a z části jako úložný prostor pro matrace a lůžkoviny, které se ukládajív nově instalovaných dřevěných boxech v antialergických vacích v dobře větratelných stojanech a dřevěných přihrádkách. Z Duhové třídy, která je průchozí, se dále dostáváme do třídy Skřivánků a Sluníček, které jsou rozměrově stejné, avšak s různým tematickým zaměřením.

Prostory kolem ZŠ a MŠ jsou přizpůsobené pro spontánní pohyb dětí ze ZŠ i MŠ. Kolem budovy je vytvořen park s naučnými ekologickými záhony různých klimatických pásem, jako je např. tropické pásmo, savana aj. Za budovou se nachází zahrada MŠ.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin.

2 Podmínky vzdělávání

2.1 Věcné podmínky

V naší mateřské škole mají všechny děti podnětné prostředí, prostorné třídy s dostatečnou nabídkou hraček, kvalitních pomůcek, materiál pro výtvarné a pracovní činnosti a námětové činnosti. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá hygienickým požadavkům a je přizpůsoben věku dětí.

S ohledem na bezpečnost a zdraví nejmladší věkové skupiny dětí, to jsou děti zpravidla od dvou let, byla odstupňována přístupnost některých hraček a vybavení ve třídě. Hračky určené starším dětem jsme umístili do uzavíratelných skříněk a vyšších polic. Pro děti mladších 3let průběžně doplňujeme hračky a pomůcky. Pro nejmladší děti byl zakoupen nový sedací nábytek, který podporuje správné držení těla dětí od 2 let.

Jednotlivé třídy mají své názvy Barvičky, Skřivánci a Sluníčka a každá z nich má své specifické zaměření. Duhová třída – Barviček je vybavena selským nábytkem, je doplňována starými a historickými věcmi připomínající lidovou tvořivost, které se věnujeme. Jsou zde vytvořeny koutky pro spontánní a námětové hry.

Třída Sluníček je vybavena velkou knihovnou, hračky a pomůcky jsou umístěny v otevřených skříňkách a policích a jsou dětem volně dostupné. Zhotovené koutky zde slouží k literárním a dramatickým činnostem. Je zde k dispozici počítač a projektor, kde nabízíme výukové programy a promítáme pohádky na přání dětem k narozeninám. Druhá část třídy je vybavena nářadím a pomůckami pro pohybové aktivity.

Ve třídě Skřivánků jsou zhotoveny pracovní koutky jako např. ponk, environmentální koutek, koutek pracovních a výtvarných činností. Interaktivní tabule a koutek s didaktickými pomůckami pro všestranný rozvoj nejstarších dětí.

Ve dvou třídách je klavír a v jedné klávesy. Ve všech třídách jsou koutky s hudebními a rytmickými nástroji pro rozvoj hudebních dovedností.

Na počátku určitého tematického bloku začínají děti ve svých kmenových třídách. Posléze se děti druhé a třetí třídymohou vystřídat ve třídách a mohou využít pestrou

nabídku pro zvolené činnosti. Ke svým činnostem využíváme i prostory nově vytvořené třídy z části jídelny, zejména pro hry s řečí a skupinové tvoření a aktivity. V těchto společných prostorách máme pravidla soužití, které mají k dispozici všechny tři třídy a jsou k nahlédnutí i rodinným příslušníkům. Naše zvolená pravidla soužití provází dvě děti (loutky) „František a Kačenka“. Tyto dvě děti provází třídním vzdělávacím programem, projektem etické výchovy, nechybí na všech akcích, oslavách apod.

K odpolednímu klidu se do třídy Sluníček připravují lehátka pro mladší děti. Ve třídě Skřivánků si starší děti připravují lůžkoviny sami.

2.2 Životospráva

Dětem je podávaná plnohodnotná strava, která se dováží z MŠ z Háje ve Slezsku dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování a správnému stolování. Respektujeme stravovací potřeby dětí s alergiemi. Děti mají k dispozici dostatek tekutin, výběrem z několika druhů. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly. V průběhu dne mají děti k dispozici různé druhy ovoce.

Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a k odpovědnosti za své zdraví. Děti mají dostatek příležitosti ke spontánním, motivovaným i řízeným pohybovým aktivitám ve třídách, tělocvičně, v sále ZŠ nebo venku. Po pohybových aktivitách v tělocvičně se děti otužují. Doba pobytu venku je aktuálně přizpůsobena počasí, zpravidla nejmladší věková skupina v době od 9.30 do 11.20 hodin, starší děti od 9.45 do 11.30 hodin. Za příznivého počasí přesouváme většinu aktivit ven. Pobyt venku se neuskutečňuje při silném mrazu, větru, dešti, smogu, inverzi a špatných rozptylových podmínkách. V denním režimu je respektována osobnost dítěte, individuální potřeby, dětem s nižší potřebou spánků jsou nabízeny klidové aktivity ve třídě.

V umývárně byl doplněn navíc i dětský nočník a krytý nášlapný koš na pleny. Hygienické potřeby (pleny, vlhčené ubrousky) se ukládají do označené skříňky, kterou jsou umístěny společně s přebalovacím pultem v odděleném prostoru největší třídy.

2.3 Psychosociální podmínky

Před nástupem dětí do mateřské školy mají děti možnost prožít si jedno dopoledne se svými rodiči v rámci „Dne otevřených dveří“ a tak se seznámit s učiteli, provozními zaměstnanci, s prostředím mateřské školy. Rodiče tak mají možnost seznámit se s režimem dne a taktéž mohou nahlédnout do ŠVP (školního vzdělávacího programu).

V mateřské škole je vytvořeno prostředí, kde se dětí cítí spokojeně, jistě a bezpečně. Všichni zaměstnanci dbají na to, aby se děti i dospělí cítili dobře. Jednáme s dětmi přirozeně, citlivě, navozujeme v MŠ pohodu a klid. Děti nesmějí být přetěžovány. Všichni mají rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován či nezvýhodňován. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.

Volnost a osobní pohoda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Každé dítě má v jídelně své místo, taktéž v šatně, umývárně a tím je mu zajištěn pocit bezpečí a jistoty. Respektujeme biorytmy dětí, potřebu aktivity a odpočinku a dodržování maximálně tříhodinových intervalů mezi jídly. Prostředí ve třídě Sluníček bylo upraveno pro potřeby dvouletých dětí – prostor pro volný pohyb, koutek pro zklidnění a odpočinek.

Pedagogický způsob, jakým děti vedeme, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikaci pedagoga s dětmi. Taktéž ostatní zaměstnanci jsou k dětem a rodičům vstřícní.

Věnujeme se programově neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí, etické výchově), využíváme aktivity s maňásky „Kačenkou a Františkem“.

2.4 Organizace

I když je naše mateřská škola netypická (jedna průchozí třída, střídání se ve společných prostorách – umývárně, jídelně, šatně) je denní režim uskutečňován pružně, vzhledem k proměnlivosti a variabilitě aktuálních podmínek a situaci. Spontánní činnosti se prolínají s činnostmi didakticky zacílenými ve vyváženém poměru a se zřetelem na osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání.

Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15 hodin. Děti se scházejí od 6:15 do 8:00 hodin a povinností zákonných zástupců je dovést dítě do třídy a osobně je předat učitelům. V 8:00 hodin začíná výchovně vzdělávací činnost pro děti v jednotlivých třídách.

2.5 Organizace dne v mateřské škole

6:15 – 8:00	Scházení dětí, hry dle vlastní volby – spontánní i částečněřízené činnosti
8:00 – 8:45, 9:00	Komunitní kruh, pohybové aktivity, otužování, osobní hygiena, dopolední svačina
9:00 –9:30, 9:45	Didakticky zacílené činnosti (záměrné i spontánní) frontálně, ve skupinách, individuálně
9:45 – 11:30	Pobyt dětí venku, popř. náhradní činnost
11:20 – 12:15	Oběd a osobní hygiena dětí
12:15 – 14:00	Odpočinek, náhradní aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku, zájmové aktivity vedené učiteli
14:00 – 14:30	Hygiena, pohybové aktivity, tělovýchovné chvilky, jazykové chvilky
14:15 – 14:45	Odpolední svačina, osobní hygiena
14:45 – 16:15	Volné činnosti a aktivity dětí řízené učiteli, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, individuální práce s dětmi. V případě příznivého počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy.

2.6 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků jsou jasně vymezeny. Ředitel školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomoci a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, rozhoduje v plném rozsahu o provozních a organizačních otázkách činnosti školy.

Pedagogický sbor pod vedením vedoucí učitelky pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. V naší mateřské škole pracuje „Klub rodičů při mateřské škole ve Štítině“, který zprostředkovává komunikaci mezi rodiči a pracovníky mateřské školy, spolupracuje při organizaci různých zábavných aktivit pro děti. Základní informace dostávají rodiče při zápisu do MŠ, na webových stránkách, nástěnkách, dále pak na třídních schůzkách. Zahajovací schůzka bývá obvykle koncem měsíce září, kde se mají rodiče možnost seznámit s ŠVP a školním řádem mateřské školy, které jsou po celý rok vyvěšeny na nástěnce ve vestibulu. O dění v MŠ jsou rodiče informování prostřednictvím časopisu „Štítek“, který vychází 3x ročně.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Vedoucí učitelka pověřena ředitelem ZŠ a MŠ vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu se řídí platnými právními předpisy, vnitřním řádem školy a školním vzdělávacím programem.

2.7 Personální zajištění

Pedagogický sbor pracuje jako tým fungující na základě společně vytvořených pravidel vzájemné tolerance v duchu profesionality.

Ve vzdělávání pokračují formou účastí na vzdělávacích akcích DVPP, studiem nové literatury a konzultacemi na pedagogických radách. Společně shromažďujeme materiály k lidové slovesnosti, hlavně z oblasti Slezska, které bohatě uplatňujeme v praxi.

Podle možností a podmínek bylo v naší MŠ zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídách v době řízených činnostech, pobytu venku, stolování, ve třídě Skřivánků v době plnění povinného předškolního vzdělávání, odpoledního klidu, kdy se věnujeme dětem s podpůrnými opatřeními, dětmi s odloženou školní docházkou a dětmi k podpoře komunikativních dovedností. V nejmladší věkové třídě Sluníček dle potřeby v péči o děti do tří let.

2.8 Spoluúčast rodičů

Mezi rodiči a školou se snažíme vytvořit oboustrannou důvěru, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat. Osobní údaje dětí a rodičů jsou považovány za důvěrné, a tak je s nimi nakládáno. Zákonným zástupcům poskytujeme informace o dění a činnostech v mateřské škole prostřednictvím třídních schůzek, ústním podáním, informačních nástěnek v šatně, webových stránek, časopisu Štítek a článků v místním tisku.

S rodiči probíhá spolupráce formou denních individuálních rozhovorů, při plnění TVP formou plnění drobných úkolů s dětmi (donést obrázky, zhotovit tematický výrobek,…)

V každém integrovaném bloku zveme rodiče na ukázkovou tematickou hodinu z činnosti dětí za uplynulé roční období a zároveň se rodiče seznámí s některými lidovými zvyky a obyčeji.

2.9 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

2.9.1 Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Do MŠ jsou přijímány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které MŠ realizuje podpůrná opatření. Rámcové cíle a záměry PV jsou pro vzdělávání všech dětí společné. S ohledem na individuální možnosti jsou upraveny podle speciálních vzdělávacích potřeb konkrétních dětí. K optimálnímu naplňování cílů a záměrů jsou pro děti se speciálními potřebami vytvářeny plány pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plán (IVP). Pro děti prvního stupně podpůrného opatření je tvořen PLPP učiteli MŠ. Pro děti od druhého stupně tvoříme IVP ve spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

Podmínky k zajištění podpůrných opatření:

- zpracování PLPP, IVP,
- pravidelné konzultace učitelů, spolupráce, vyhodnocování zvolených postupů (čtvrtletně),
- materiální podpora, zajištění pomůcek (dle potřeb),
- vzájemná součinnost pedagogického týmu, zákonných zástupců, poradenských pracovníků školy či speciálních center (dle potřeby), pravidelná konzultace se zákonnými zástupci,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy,
- přítomnost asistenta pedagoga dle stupně přiznaného podpůrného opatření.

2.9.2 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole vytváříme pro děti takové podmínky, aby byl využit potenciál každého dítěte s ohledem na individuální možnosti. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného vývoje a proto dětem, které vykazují známky určitého nadání, vytváříme podmínky k jejímu uplatňování a zdokonalování. Ve svém nadání je maximálně podporováno. K podpoře jeho nadání vytváříme pro tyto děti IVP (individuální vzdělávací plán).

3 Organizace vzdělávání

3.1 Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitel školy za podmínek stanovených § 34zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a při přijímání postupuje podle správníhořádu (§ 165 odst. 2 písm. b) školského zákona).

Do MŠ budou přednostně přijímány děti, které dosáhnou pátého roku pro daný školní rok. Jeho docházka do mateřské školy se stává povinnou. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky, 4 souvislé hodiny denně. Důvody nepřítomnosti dítěte doloží zákonný zástupce písemným vyjádřením.

Termín a místo přijímacího řízení stanoví ředitel školy po dohodě se zřizovatelem a vedoucí učitelkou. O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, na webových stránkách školy, při dni otevřených dveří, a relaci v místním rozhlase.

K předškolnímu vzdělávání do mateřské školy budou přijímány děti v tomto pořadí (do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku):

1. Děti s trvalým pobytem (v případě cizinců děti s místem pobytu) ve školském obvodu mateřské školy, které do 31. 8. dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku - podle věku od nejstarších po nejmladší.
2. Děti s trvalým pobytem v obci … podle věku od nejstarších po nejmladší
3. Děti s trvalým pobytem v jiných obcích - podle věku od nejstarších po nejmladší.

Zákonní zástupci budou s kritérii prokazatelně seznámeni a mohou v daném termínu nahlédnout do spisu.

3.2 Složení tříd

Mateřská škola je trojtřídní s kapacitou 60 dětí a má atypické uspořádání tříd. Děti jsou do tříd rozděleny dle věku a pro lepší orientaci mají své názvy.

Ráno se scházejí v průchozí (Duhové) třídě a hrají si se svými staršími (mladšími) sourozenci a kamarády. Duhová třída slouží i k odpoledním činnostem, kdy se děti rozcházejí. Pohybové aktivity a didakticky řízené činnosti probíhají již ve třídách s homogenním uspořádáním.V I. třídě Sluníček působí děti nejmladší věkové skupiny, třídy Barviček a Skřivánků se v průběhu týdne střídají, aby využily specifické zaměření tříd. Před didaktickými řízenými činnostmi dochází k rozdělení dvou tříd na skupiny. Působením učitele v každé skupině zajišťujeme překrývání přímé pedagogické činnosti. I. skupina dětí, která plní povinné předškolní vzdělávání pracuje ve třídě Skřivánků, II. skupina ve třídě Barviček a III. skupina pracuje v prostorách jídelny, kde jsme zřídili koutek pro didakticky řízené činnosti. Šatna, sociální zařízení a jídelna slouží všem třídám společně. V těchto prostorách se dětí prostřídávají. Dvě třídy zároveň slouží k odpolednímu klidovému režimu, kde se umisťují lehátka s lůžkovinami.

3.2.1 Překrývání přímé pedagogické činnosti

V mateřské škole je podle podmínek a možností zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě.

K překrývání učitelů dochází v průběhu denního uspořádání aktivit a činností:

- Výchovně vzdělávací práce dle třídních programů
- Aktivity při pobytech venku
- Zájmové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku
- Individuální práce s dětmi s narušenou komunikační schopnosti
- Individuální práce s nadanými dětmi
- Práce s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami
- Skupinové činnosti
- Činnosti při projektových aktivitách

3.3 Zaměření tříd

I. třída „Sluníčka“ věková skupina 2– 3,5 leté děti

Práce v této třídě má charakter výchovně – vzdělávací s pečující činnosti. Je především zaměřena na postupnou adaptaci dětí do kolektivu, orientaci v prostředí MŠ a na sebeobsluhu. V této věkové skupině převládá krátkodobá pozornost, nabídka činností bude pestrá, krátkodobá s nezbytnou nabídkou individuálních aktivit pro děti. Zaměříme se na krátkodobou manipulaci s předměty, nápodobivé hry k zachycení a pochopení pozorovaných situací, správný řečový vzor.

II. duhová třída „Barvičky“ věková skupina 3,5 – 5leté děti

Děti v této věkové skupině jsou vedeny k soustředění se na různé vzdělávací činnosti, k obohacování řečových dovedností, poznávání a dodržování pravidel soužití v MŠ, k seznamování s lidovými obyčeji, rozvoji pozornosti, sebeobslužným činnostem a k rozvoji hrubé i jemné motoriky.

III. třída „Skřivánci“ věková skupina 5 – 7leté děti

Práce s touto věkovou skupinou je zaměřena na přípravu dětí do školy, k získání kompetencí pro vstup do první třídy ZŠ. Je zaměřena na individuální přístup k dětem s odloženou školní docházkou. Děti poznávají slezské nářečí, lidové zvyky a zdokonalují se ve všech oblastech rozvoje osobnosti.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Filosofií naší mateřské školy

je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v prostředí, kde se budou cítit příjemně, bezpečně a radostně.

Naše koncepce vychází z moudrostí lidové slovesnosti našich předků a tkví v poskytování maximálního množství podnětů při oživování lidové slovesnosti, lidových zvyků a tradic Slezska. Návratem k lidovým kořenům se snažíme v dětech vytvářet kladný vztah k místu, kde se narodily, vážit si hodnot vytvořených předešlými generacemi. Moudrost lidových pranostik se prolíná v každodenním životě a my ji využíváme v projektech a činnostech vzdělávací práce. Vedeme děti k úctě ke starší generaci.

Zaměřujeme se na folklór, který má v naší vesnici dlouholetou tradici. Pracují zde dva soubory: národopisný soubor „Bejatka“ a lidový soubor „Malá Bejatka“. Název „Bejatka“ je převzat z názvu knihy regionální spisovatelky Ludmily Hořké, která žila a tvořila na přelomu 19. a 20. století v našem kraji. V naší vesnici chodila do školy a později za svým synem, který se zde oženil. Na její přání je v naší vesnici i pohřbena. Soubory i mateřská škola čerpají náměty pro svou činnost ze široké tvorby této spisovatelky, která začínala jako sběratelka lidových zvyků, legend, přísloví, obyčejů a písní opavského Slezska.

4.2 Záměry vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z hlavních rámcových cílů stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání:

- vést děti ke zdravým životním návykům a postojům,
- rozvoj dítěte, jeho učení a poznání, stimulovat osvojování a rozvoj vzdělávacích dovedností,
- podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému,

- osvojování základu hodnot, na nichž je založena naše společnost, uvádět děti do světa kultury a umění,
- vytvářet základy pro otevřený odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

4.3 Cíle vzdělávání

Naše mateřská škola vychází z moudra lidové slovesnosti a obyčejů, a proto názvy jednotlivých témat a bloků uvádíme odpovídajícími pranostikami a pořekadly. U některých pranostik ponecháváme původní znění – slezské nářečí. Program naplňuje model předškolního vzdělávání. Umožňuje získávat znalosti a dovednosti, respektuje věk dětí, jejich zvláštnosti a jedinečnost. Respektuje zásady etické výchovy, prevence patologických jevů, environmentálního vzdělávání. Napomáhá komplexnímu rozvoji dítěte v rámci polytechnického vzdělávání.

Vzdělávací nabídka se vzájemně prolíná, doplňuje, obohacuje. Využíváme okamžité situace a potřeby ke střídání, obměňování a doplňování projektů. Umožňuje dětem získávat nové poznatky prostřednictvím prožitkového učení. Děti jsou vedeny k morálním hodnotám prostřednictvím projektu „Etická výchova“, součástí programu je prevence patologických jevů. V environmentální oblasti je naším záměrem probudit u dětí zájem o přírodu, všímat si zdánlivě obyčejných věcí, proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, potřebu chránit přírodu. Prostřednictvím tzv. „Doplňkových programů“ rozvíjíme děti v oblasti dopravní, environmentální, rozvoje patologických jevů a sexuální výchovy.

V rámci zájmové činnosti se mohou děti seznamovat s anglickým jazykem, poznávat slezské nářečí, věnují se dramatickým hrám, podporující komunikační dovednosti, nebo tvoří z keramické hlíny a rozvíjejí fantazii, představivost a jemnou motoriku. Součástí naší edukační práce je logopedická prevence.

4.4 Formy a metody práce

Hlavním prostředkem vzdělávání v naší mateřské škole je hra, jakspontánní,tak řízená – strukturovaná, která je nejvíce využívaná k získávání interpersonálních a sociálně kulturních kompetencí. V praxi uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení. Vzdělávání v MŠ je založeno na principu vzdělávací nabídky, individuální volby dítěte, aktivní účastí dítěte. Vzdělávání probíhá prostřednictvím tematických celků, které dítěti předkládají vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích.

Spontánní aktivity převažují nad řízenými, podporovány jsou skupinové činnosti. Zúčastňují se řízených činností dle vlastní volby, mají možnost pracovat vlastním tempem a nejsou zbytečně organizovány. Klademe důraz na činnosti tvořivé, při kterých děti objevují, experimentují a řeší.

Důležitým prostředkem vzdělávání jsou pravidla soužití. Pravidla si vytváříme dle vniklých situací, upevňujeme si je, znázorňujeme a dbáme na jejich dodržování. Podporujeme u dětí samostatnost, zodpovědnost za své chování a jednání. Ve všech složkách podporujeme individualizaci – individuální zvláštnosti, potřeby a zájmy každého dítěte. Ve třídách máme zavedeny rituály, které dětem dávají pocit bezpečí. Den začínáme komunitním kruhem, pozdravem, motivací k tématu, záznamem kalendáře počasí, písní apod.

Všichni učitelé dávají dětem dostatek podnětů k získání znalostí a dovedností, podporují u dětí radost z objevování zákonitostí a krás kolem sebe. Rozvíjejí vzájemné vztahy, vyhýbají se nezdravému soutěžení, stimulují rozvoj řeči a jazyka, jemné a hrubé motoriky. Seznamují se se vším, co je pro jejich život a každodenní činnost důležité.

4.5 Průběh vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

- Dle potřeby zpracujeme PLPP a IVP, podle kterých budou učitele s dětmi pracovat v průběhu výchovně vzdělávacích činností.

- Učitelé souběžně působící ve třídách spolupracují a pravidelně konzultují zvolené postupy práce s dětmi.
- Čtvrtletně vyhodnotíme účinnost cílů, metod a zvolených postupů PLPP a IVP.
- Učitelé vyhledávají a studují literaturu, podílí se na zajištění či zhotovení pomůcek.
- Po čtvrtletním vyhodnocení zajistí vedoucí učitelka konzultaci se zákonnými zástupci, spolupracuje s poradenskými pracovníky školy či speciálních center.
- Podle potřeby a doporučení PPP či SPC snížíme počty dětí ve třídě v souladu s právními předpisy a zajistíme přítomnost asistenta pedagoga dle stupně přiznaného podpůrného opatření.

4.6 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

To, co dítě prožije v prvních letech svého života, má velký význam pro jeho další vývoj. Raná zkušenost, kterou dítě získá svým životem v rodině i mimo rodinu, tedy i v prostředí mateřské školy, se v jeho budoucím životě zhodnotí.

ŠVP je rozpracován ve čtyřech integrovaných blocích a 10 tématech. Vzdělávací nabídka je plánovaná pro děti zpravidla od tří let věku, je uzpůsobena pro potřebu dvouletých dětí, které mají rozdíly v potřebě komunikace, odpočinku, her, činností, aktivit. Činnosti jsou jednoduššího charakteru na provedení, preferujeme individuální přístup. Činnosti přizpůsobujeme možnostem a schopnostem konkrétních dětí:

- v průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let se snažíme o citlivý, promýšlený adaptační proces, komunikaci s rodiči, klidný, trpělivý přístup k dětem k zajištění pohody ve třídě,
- navazujeme na způsob výchovy v rodině,
- vyžadujeme, aby rodina respektovala pravidla vymezená v mateřské škole,
- dbáme na potřeby dítěte, hledáme vhodné formy komunikace,
- v prvních dnech můžeme využít přítomnosti rodičů, být v přítomnosti hned po probuzení,

- ponecháváme dítěti možnost vlastního předmětu (hračka, dudlík, plenka),
- délku pobytu v MŠ prodlužujeme pozvolna,
- mezi jednotlivými činnostmi dopřáváme více odpočinku (v relaxačním koutku),
- dohlížíme na hygienické potřeby, toaletu, pitný režim, v pravidelných časových úsecích, frontální formou, upevňujeme hygienické návyky,
- vytváříme dostatečný časový prostor pro stravování, spánek, pobyt venku,
- do činností děti nenutíme,
- ke hře je podněcujeme, motivujeme, učíme nápodobou,
- vytvořením vhodného podnětného prostředí, rozvíjíme poznávací procesy (orientace v prostoru, časová orientace, myšlení, řeč, rozvíjíme symbolickou hru, předmatematické představy, rozvíjíme pochopení okolního světa apod.),
- činnosti realizujeme individuálně, nebo v menších skupinkách,
- rozvíjíme motorické dovednosti, ponecháváme volný prostor ve třídě pro spontánní pohybové aktivity,
- výchovně vzdělávací proces je uzpůsoben k osvojení základů řečových dovedností, pasivního a aktivního slovníku,
- na provedení činností ponecháváme dostatek časového prostoru,
- děti nepřetěžujeme, vždy máme na mysli krátkou dobu pozornosti,
- společně s rodiči vytváříme pozitivní klima ve třídě,
- zařazujeme činnosti k podpoře zvídavostí, snahy pro objevování, poznávání, otevřenou komunikaci.

5 Vzdělávací obsah (formální kurikulum)

Vzdělávací obsah programu vychází z rámcových cílů předškolního vzdělávání a směřuje k utváření elementárních základů klíčových kompetencí (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a personální kompetence, činnostní a občanské kompetence) a to na úrovni možnosti předškolního dítěte.

Obsah vzdělávací nabídky ŠVP „Rok má krok“ tvoří čtyři integrované bloky. Tyto bloky jsou rozpracovány do měsíčních témat a projektů s ohledem na charakter ročního období, tradice a specifika tříd. V každém měsíčním tématu si pedagog volí podtémata, která rozpracovává v třídních vzdělávacích programech.

Vzdělávací obsah každého integrovaného bloku tvoří vnitřně propojený celek z pěti oblastí: dítě a jeho tělo, dítě a psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět.

5.1 Integrované bloky

- **„Od Bartoša do adventa, jablek plná plenta“ (podzim)**

  Témata: V září ještě slunce dosti září.
  Svatý František zahání lidi do chýšek.
  Když na dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy to oznamuje.

- **„Od Ondřeja do Bedřicha zima do kabatapicha“ (zima)**

  Témata: Jaká Barbora, Sába a Mikuláš takový celý advent náš.
  Na svatou Baziliši, zima všude čiší.
  Na Hromnice voda běží, po Hromnicích ještě sněží.

- **„Na Marinu kvítí vstává a na Jana voní tráva“ (jaro)**

  Témata: Březense umí pousmát, ale také pořádně zamračit.
  Aprílové počasí má daleko do krásy.
  Máj otevírá ráj.

- **„Od Filipa po žniva slunko všecko zahřívá“ (léto)**

  Témata: Na svatého Jána otevírá se létu brána

5.1.1 I. integrovaný blok

„Od Bartoša do adventa, jablek plná plenta“ (podzim)

Charakteristika:

Seznamování nových dětí s prostředím mateřské a základní školy a jejího okolí. Adaptace dětí na prostředí mateřské školy, nové kamarády, pracovníky mateřské školy. Pomoci lidových pranostik, obyčejů přibližovat změny v přírodě. Podněcovat prostředí, ve kterém se děti přátelí, učí se společným hrám, společné práci i respektu ke všem živým tvorům. Postupné seznamování s elementárními zákonitostmi fungování světa.

Témata:

- ❖ V září ještě slunce dosti září.
- ❖ Sv. František zahání lidi do chýšek.
- ❖ Když na dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy to oznamuje.

Záměry:

- ✓ Uvědomění si potřeby přátelství, vlastní identity.
- ✓ Vést děti ke společným hrám, společné práci a respektu.
- ✓ Seznámení s pravidly chování a soužití ve skupině třídy.
- ✓ Získávání poznatků o podzimní přírodě, zákonitostech čtyř ročních období, změnách a vlivu na přírodu.
- ✓ Pěstovat kladný vztah k rodnému místu, vlasti.
- ✓ Poznání a orientace v prostředí kolem sebe, nejbližším okolí.
- ✓ Rozvoj tvořivosti s předměty denní potřeby.

- ✓ Osvojení poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí, pohody.
- ✓ Podporovat radost, zvídavost z poznávání nových věcí v rámci polytechnického vzdělávání.
- ✓ Prohlubování technického a logického myšlení u dětí s důrazem na výklad elementárních technických principů a jejich souvislosti se světem přírody.
- ✓ Upevňování technických dovedností u dětí, formou tvořivých, podnětných činností a vzbuzovat u nich zájem o technické a manuální činnosti.
- ✓ Seznamování a osvojení základních pracovních návyků, rozvoj obratnosti a postřehu při manipulačních činnostech.
- ✓ Poznání a užívání všech smyslů.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- o Rozvíjet samostatnost v základních činnostech.
- o Rozvíjet užívání všech smyslů.
- o Vytvářenízdravých životních návyků a postojů.
- o Vytvářet povědomí o pohybových dovednostech.
- o Osvojovat základní pracovní návyky.

Dítě a jeho psychika

- o Rozvíjet řečové schopností, jazykové dovednosti.
- o Podněcovat rozvoj poznávacích procesů a funkcí.
- o Rozvíjet logické myšlení při konkrétních operacích s materiálem.
- o Rozvíjet zrakovou a sluchovou paměť.

Dítě a ten druhý

- o Seznamovat s pravidly chování a soužití ve skupině.
- o Napomáhat v prohlubování mezilidských vztahů.

- Vytvářet přátelské vztahy ve skupině dětí, poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city.

Dítě a společnost

- Seznámit děti s pravidly společenského soužití.
- Zapojovat se aktivně do života v rodině a vytvářet pozitivní vztah ke společenství a prostředí, ve kterém žijeme.

Dítě a svět

- Poznávat a orientovat se v prostředí kolem sebe a svém nejbližším okolí.
- Rozvíjet úctu k životu ve všech formách.

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty denní potřeby, pomůckami, náčiním, materiálem činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým užíváním,
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení),
- sezónní činnosti, pohybové hry, motivované vycházky,
- poslech čtených, vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových, divadelních pohádek a příběhů,
- artikulační, řečové, rytmické a sluchové hry, hry se slovy,
- společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění dle skutečnosti, podle obrazového materiálu, sdělování slyšeného druhým,
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ,
- činnosti relaxační, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu,
- motivované hry (na rodinu, domácnost,…),
- vycházky do přírody,

- činnosti k poznávání lidových zvyků (sv. Václav, Martin) a příprava oslavy ke „Dni vzniku samostatného československého státu“),
- četba, vyprávění a poslech příběhů s etickým obsahem a poučením (první oddíl projektu etické výchovy).

Očekávané výstupy:

- Dítě postupně zvládá vytvářet zdravé životnínávyky a postoje, má povědomí o pohybových dovednostech, osvojuje si základní pracovní návyky, rozvíjí základní lokomoční dovednosti.

- Obohacuje si slovní zásobu k daným tématům, provádí logopedická a grafomotorická cvičení, cvičí svou mechanickou paměť, vnímá a rozlišuje typické znaky podzimu, poznává a vnímá lidové zvyky v podzimním období, vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně – pohybových činností, poznává nové výtvarné techniky, poznává barvy dle věkových skupin, porovnává velikosti předmětů, rozvíjí schopnosti tvořit celky podle daných kritérií.

- Používá jména při oslovení, vnímá, co si druhý přeje, potřebuje a vychází mu vstříc, porozumí běžným projevům vyjádření emocí, nálad, dodržuje daná pravidla ve hře, vytváří přátelské vztahy ve skupině dětí, poznává sebe sama, rozvíjí pozitivní city.

- Dítě dodržujedaná pravidla, adaptuje se a orientuje v mateřské škole a základní škole, osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou mu blízké, zapojuje se aktivně do života v rodině a vytváří si pozitivní vztah ke společenství a prostředí, ve kterém žijeme.

- Dítě poznává a orientuje se v prostředí kolem sebe a svém nejbližším okolí, rozvíjí úctu k životu ve všech formách.

5.1.2 II. integrovaný blok

„Od Ondřeja do Bedřicha zima do kabatapicha.“ (zima)

Charakteristika:

Období společného prožívání adventu a tradic s ním spojených, prohlubování poznatků o zimě, zimních radovánkách a sportech, seznamování s lidovými tradicemi, které se váží k zimnímu období. Vytváření atmosféry, která pomáhá vážit si sebe i ostatních, respektovat rozdíly mezi lidmi, vnímání krásy zimního období, ale i možná nebezpečí, které zima připravuje. Realizování jednoduchých pracovních, manipulačních a technicky orientovaných aktivit. Předškolákům se plní další přání, jdou k zápisu do ZŠ, zde uplatňují své znalosti a vytváří si pocit „velkého“ školáka.

Témata:

- ❖ Jaká Barbora, Sába a Mikuláš takový celý advent náš.
- ❖ Na sv. Baziliši zima všude číši.
- ❖ Na Hromnice voda běží, po Hromnicích ještě sněží.

Záměry:

- ✓ Koordinace a sladění pohybu s hudbou
- ✓ Podněcovat zájem o lidovou tvorbu, uctívání tradic, poznávání lidových obyčejů, vnímání vánočního období jako času porozumění mezi lidmi
- ✓ Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky
- ✓ Rozvoj schopnosti v oblasti jemné motoriky
- ✓ Pozorování změn zimní přírody v životě lidí i zvířat

- ✓ Seznamování s různými druhy a formami pohádek, rozvoj fantazie, představivosti při dramatizacích, improvizacích, tradic.
- ✓ Procvičovat prostorové pojmy, časovou posloupnost.
- ✓ Příprava předškolních dětí do ZŠ formou opakování a procvičování znalostí barev, geometrických tvarů, prostorových pojmů, tvorbu rýmu, synonym, antonym, homonym, číselných i nečíselných řad, procvičování paměti, logického myšlení, prostorové orientace.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- o Rozvíjet fyzickou a psychickou kondici.
- o Osvojovat si praktické dovednosti přiměřené věku.
- o Rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky.
- o Podporovat utváření a rozvoj správných životních postojů a návyků.
- o Podněcovat dovednosti a rozvíjet okruh znalostí potřebných k podpoře zdraví a bezpečí, podněcovat radost z pohybu.

Dítě a jeho psychika

- o Rozvíjet a kultivovat mluvní projev, rozšiřovat a obohacovat slovní zásobu.
- o Podporovat touhu po poznání.
- o Rozvíjet citové vztahy, pocity, sebeovládání.
- o Rozvíjet myšlení, zdravý úsudek, poznávat souvislostí mezi situacemi, předměty a jevy.
- o Upevňovat slovně logické myšlení a samostatný mluvní projev, obohacovat slovní zásobu.

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet prosociální chování a jednání ve vztahu k druhým lidem, v rodině, herní skupině.
- Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti, verbálních i neverbálních.
- Pomáhat dětem zapojit se do skupinových činností, preferovat ohleduplné, tolerantní chování a jednání.
- Zapojit se aktivně do skupinových hudebních, dramatických i pohybových činností.

Dítě a společnost

- Utvářet povědomí o morálních hodnotách.
- Rozvíjet společenský a estetický vkus.
- Rozvíjet a upevňovat základní společenské návyky a postoje ke světu, životu, kultuře.
- Uvádět do světa kultury, umění a pomáhat osvojit si potřebné návyky a postoje k všeobecněuznávaným společenským normám.

Dítě a svět

- Rozvíjet schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí.
- Poznávat, uvědomovat si rozmanitosti kulturního světa a historie.
- Rozvíjet kognitivní činnosti v oblasti mezinárodních vztahů.
- Vnímat existenci jiných národů, států, zemí.
- Podněcovat, vytvářet povědomí o fauně a flóře v zimním období.

Vzdělávací nabídka:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení),
- konstruktivní a grafické činnosti,
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti,
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí,
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí,
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv,
- vyprávění toho, co slyšelo nebo shlédlo,
- popis, rozhovory, experimentování, pečení, vaření,
- činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy, geometrickými tvary,
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii(kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční, dramatické,)
- činnosti zaměřené k poznání lidových zvyků spojené se zimním obdobím,
- činnosti zaměřené na etickou výchovu,
- přípravy a realizace společných zábav, slavnosti, zvyků a tradic,
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, umožňující poznání kultur jiných národů,
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály (pokusy, zkoumání, manipulace s materiály, surovinami).

Očekávané výstupy:

- Dítě ovládá dechové svalstvo, umí sladit pohyb se zpěvem, ovládá koordinaci ruky a oka,postupně zvládá jemnou motoriku, vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

- Dítě zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální, řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívá zkušenosti k učení, osvojuje si základní poznatky a dovednosti potřebných k vykonání jednoduchých činností, děti vnímají maňáska či dramatickou improvizaci loutkou, přiměřeně reaguje na divadelní vystoupení, umí loutky jednoduše používat, citlivě vnímá a prožívá krátké improvizované etudy, scénky, záměrně se dokáže soustředit na činnost a udrží pozornost.

- Učí se chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, každý je jiný (jinak vypadá, něco jiného umí či neumí).

- Děti poznávají a uvědomují si rozmanitost kulturního světa a historie, poznávají tradice, kulturu a specifika jiných národů.

- Utváří si povědomí o přírodě, živých tvorech v daném ročním období.

5.1.3 III. integrovaný blok

„Na Marinu kvítí vstává a na Jana voní tráva.“ (jaro)

Charakteristika:

Období společného prožívání probouzející se přírody po zimě. Seznamování s dalšími lidovými zvyky a obyčeji. Podporování kladného vztahu ke knize. Objevování a experimentování zákonitosti světa.

Témata:

- Březen se umí pousmát, ale také pořádně zamračit.
- Aprílové počasí má daleko do krásy.
- Máj, otevírá ráj.

Záměry:

- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, v mateřské škole, v dětské herní skupině.
- Rozvíjet tvořivost, tvořivé sebevyjádření.
- Osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví.
- Vytvářet základy pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjet dovednosti umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Vytvářet povědomí o sounáležitosti s živou i neživou přírodou.
- Rozvíjet předmatematické představy.

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojit si poznatky a dovednosti k podpoře zdraví, bezpečí, pohody.
- Osvojit si věku praktické dovednosti.
- Koordinovat rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka.
- Zvládat zacházet s běžnými předměty, sportovním náčiní, hračky, výtvarnými a pracovními materiály.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, mluvený projev).
- Rozvíjet a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému.
- Rozvíjet paměť a pozornost.
- Rozvíjet řeč při slovním popisu, reprodukci slyšeného, vyprávění.
- Rozvíjet zájem o poznání.

Dítě a ten druhý

- Zamýšlet se nad mezilidskými vztahy.

Dítě a společnost

- Vytvářet základy pro práci s informacemi.
- Vytvořit základní aktivní postojeke světu, k životu, pozitivní vztahy ke kultuře a umění.
- Rozvíjet estetický a společenský vkus.
- Uvádět děti do světa profesí, utvářet povědomí o jejich náplni a poslání.
- Vychovat děti k povědomí o morálních hodnotách.
- Osvojit si návyky, dovednosti a postoje k všeobecně uznávacím společenským normám.

Dítě a svět

- Vnímat existenci jiných kultur.
- Poznávat rozmanitost světa.
- Vytvořit si povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, planetou Zemi.
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Vzdělávací nabídka

- smyslové a psychomotorické hry.
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- pohybové činnosti (změny poloh, pohyby těla na místě).
- zdravotní tělesná cvičení, cvičení s jógovými, relaxačními cviky.
- samostatný slovní projev na určité téma.
- prohlížení a „čtení“ knih.
- grafické napodobování symbolů, tvarů, číslic, písmen.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- pozorování přírodních, kulturních i technických objektů a jevů v okolí obce (rozhovory o výsledcích pozorování).
- motivované manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastnosti, třídění, přiřazování, porovnávání apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině.
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami, vývojem, přibližující dítěti časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí…
- činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, pocitů.
- četba, vyprávění, hry s etickým obsahem a poučením.

- příprava a realizace společných oslav v rámci tradic a zvyků, sportovní a kulturní programy.

Očekávané výstupy:

- Dokáže ztvárnit hudbu s pohybem, koordinuje lokomoci a další pohyby těla, zvládá základní hudební dovedností, dodržuje rytmus, dynamiku při zpěvu,graficky znázornění postavu v pohybu.

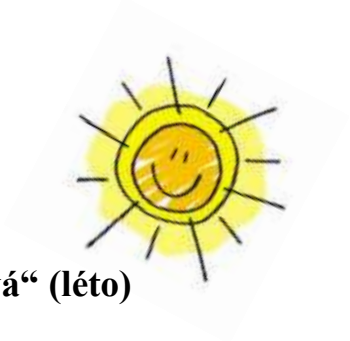
- Vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity i úsudky, dokáže se naučit zpaměti krátké texty, chápe prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientuje se v prostoru i rovině, částečně se orientuje v čase, záměrně se soustředí na činnost a udržuje pozornost, chápe základní číselné a matematické pojmy, poznává hlásky na počátku a konci slov, postupně se učí podle pokynů a instrukcí, upevňuje znalosti geometrických tvarů, barev, pojmů před, za, první, poslední,…, dovede třídit skupiny prvků dle daných kritérií.

- Postupně si uvědomuje vlastní identitu, odlišnost od ostatních, dodržuje dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování.

- Dokáže vyhledat a pracovat s informacemi, má povědomí o všeobecně uznávaných společenských normách a morálních hodnotách, rozezná jednotlivé profese, se kterými se setkává v průběhu života, zná jejich poslání a náplň práce.

- Poznává rozmanitost světa, vnímá a setkává se s lidmi jiných kultur, má vytvořené povědomí o sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, planetou Zemi.

5.1.4 IV. integrovaný blok

„Od Filipa po žniva slunko všecko zahřívá“ (léto)

Charakteristika:

Čas letních slavností, výletů do přírody za poznáním nových míst, exotických zvířat. Souznění s letní přírodou, sluncem, vodou. Nacházení vtipu, humoru v lidovém pojetí pořekadel, škádlivek, písní a povídání.

Samostatnost ve vyjadřování, udržování společenské etiky, sebeobsluhy, vlastního chování. Umět a nebát se používat získané znalosti a vědomosti ve společnosti. Loučení s mateřskou školou před prázdninami.

Témata:

- Na svatého Jána, otevírá se létu brána

Záměry:

- Získávat relativní citovou nezávislost
- Rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost
- Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- Osvojit si elementární poznatky o znakový systém (čísla)
- Rozvíjet kooperativní dovedností
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Ovládat pohybový aparát a tělesné funkce.
- Nabádat k uvědomění, co je pro zdraví prospěšné, co naopak škodlivé.
- Rozvíjet obratnosti a postřehu při manipulačních činnostech konstruktivních a grafických.
- Zlepšovat fyzickou kondici při sportovních utkáních a dalších lokomočních činnostech.

Dítě a jeho psychika

- Upevňovat přechod od myšlení názorného k myšlení logickému.
- Vlastní životní zkušenosti kopírovat do hry.
- Podporovat duševní pohodu.
- Rozvíjet řeč při slovním popisu, reprodukci, vyprávění…
- Rozvíjet řečové schopností a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování).
- Osvojovat si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní.

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet povědomí o sounáležitosti s přírodou s faunou i flórou.
- Prohlubovat mezilidské vztahy.
- Umožnit kopírovat prosociální chování a jednání.
- Dodržovat herní pravidla.

Dítě a společnost

- Vytvářet základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění.
- Vytvářet povědomí o morálních hodnotách nejen při sportu („fair play“).

- Při skupinových činnostech vytvářet pocit sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou a se zvířaty.

Dítě a svět

- Seznamovat se s exotickými zvířaty.
- Poznávat jiné kultury.
- Rozvíjet kognitivní činnosti umožňující poznávání rozmanitost živého světa.

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, lezení, poskoky), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, a pohybů), sezonní činnosti,
- hry k osvojení manipulaci s míči,
- konstruktivní a grafické činnosti,
- činnosti směřující k prevenci úrazu (hrozících při hře, pohybových činnostech, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí,
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest,
- hry a činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika),
- činnosti zaměřené k poznání matematické symboliky, s matematickými pojmy a elementárními číslicemi (číselná řada,geometrické tvary, množství, číslice),
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry a etudy
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, střídat se, vzájemné pomoci, vyřešit sporapod.,
- činnosti s etickým zaměřením,
- příprava a realizace společných zábav, oslav v rámci tradic, lidových obyčejů, loučení s MŠ, vítání léta…,
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující

dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi, předměty, praktické manipulace předměty a pomůckami a nástroji,

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, encyklopediemi,
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědi, diskuse, poslech, objevování),
- hry a činnosti vedoucí k poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovatými látkami, rostlinami, požár, povodeň apod.).

Očekávané výstupy:

- Koordinuje lokomoci, další polohy a pohyby těla, dokáže sladit pohyby s rytmem a hudbou, vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí podle pokynu, má povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.

- Naučí se zpaměti krátké texty, rozhoduje o svých činnostech, respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, vyjadřuje se samostatně, smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách, poznává některá písmena, sleduje očima zleva doprava, vyjadřuje se ve větách, chápe vtip a humor, vytvoří jednoduchý rým, rozlišuje některé obrazové symboly, značky, poznává a vymýšlí synonyma, antonyma, homonyma.

- Děti se snaží se ovládat své efektivní chování (splnění svých přání, tlumit vztek, zlost, agresivitu),umožňují kopírovat prosociální chování a jednání, dokážou zorganizovat hru, vysvětlí a dodržuje herní pravidla.

- Děti mají povědomí o morálních hodnotách nejen při sportu („fair play“) ale také při skupinových činnostech, vytváří pocit sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou a se zvířaty.

- Děti se seznamují s exotickými zvířaty, rozvíjí kognitivní činnosti, umožňující poznávání rozmanitost živého světa.

6 Doplňkové programy a dokumenty k zajištění kvality PV

K zajištění kvality PV a v zájmu pestrosti vzdělávací nabídky nabízíme dětem doplňkové programy, aktivity a projekty.

- **Environmentální výchova, vzdělávání, osvěta**
- **Minimální preventivní program, prevence sociálně – patologických jevů**
- **Sexuální výchova**
- **Dopravní výchova**

V rámci zájmové činnosti se věnujeme

„Hravé angličtině“ – děti se postupně seznamují s anglickými slovíčky, upevňují slovní zásobu, porozumí jednoduchým frázím.

„Hry s řečí – Logohrátky“ - preventivně hravou formou rozvíjejí řečové dovedností, obohacují slovní zásobu.

„Šikulka“ - rozvíjejí jemnou motoriku, fantazii, kreativitu, poznávají vlastnosti materiálů, výtvarných a pracovních technik.

„Malé Bejatky“ - seznamují se s lidovou slovesností, obyčeji a zvyky, poznávají slezské nářečí.

- **Nadstandardní aktivity:**

Zejména nejstarším dětem nabízíme kurz plavání, hru na zobcovou flétnu a fotbalovou akademii.

Kroužky a nadstandardní aktivity probíhají zejména v době odpoledního klidu a jsou určeny nejstarším dětem a dětem se sníženou potřebou spánku. Jsou vedeny v soustředěných lekcích dle rozpisu pod vedením kantorů MŠ, učitelů ZŠ, (agentur za úplatu). Kroužky a nadstandardní aktivity nenarušují hlavní vzdělávací nabídku

6.1 Doplňkové programy

Sexuální výchova

Charakteristika:

Osvojit si poznatky o lidském těle, jeho proměnách a funkcích, prohlubování hygienických návyků. Vest děti k ochraně svého zdraví, rozlišení nebezpečí. Umět vyjádřit své pocity a přání, prožívat a dětským způsobem projevovat city.

Cíle:

- ✓ zvládnout základní hygienu, preventivní návyky
- ✓ seznamovat se ze s jednotlivými částmi lidského těla
- ✓ poznávat funkce jednotlivých částí těla
- ✓ mít povědomí, jak dáváme najevo lásku, cit
- ✓ vést děti k ochraně svého zdraví, rozlišení nebezpečí
- ✓ mít povědomí o změnách lidského těla, očekávání sourozence
- ✓ uvědomit si příjemné i nepříjemné citové prožitky (láska, strach)

Okruhy činností:

- o příběhy, povídání podle obrazového materiálu, praktické provádění
- o prohlížení knih, pracovní listy
- o námětové hry
- o komunikativní kruh, diskuse
- o hry s panenkami
- o dramatické hříčky, modelové scénky
- o smyslové hry

Očekávané výstupy:

- o dítě zvládá hygienické návyky, péči o svoje tělo, chrání své zdraví
- o poznává jednotlivé části lidského těla, rozdílnost pohlaví
- o umí projevit své přání, city
- o má povědomí o změnách a vývoji lidského těla

- dospíváním, očekáváním sourozence….

Září

Kompetence: projevovat kladné citové vztahy k rodičům, sourozencům a blízkým lidem, učit se je vyjádřit

Záměr: posilovat rodinné vztahy a přiměřeně zdůvodnit autoritu rodičů

Činnosti: rozhovory o životě v rodině, pohovor s rodiči, sledovat jak se děti k rodičům chovají

Říjen

Kompetence: ochrana zdraví, vést děti k péči o ni

Záměr: prohlubovat návyky spojené s hygienou

Činnosti: kontrola dospělým, praktické provádění, obrázky a příběhy

Listopad

Kompetence: prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí

Záměr: mít povědomí o tom, jak dáváme lásku najevo

Činnosti: komunikativní kruh, vyprávění dětí, pohybové hry se zpěvem

Prosinec

Kompetence: seznamovat se s jednotlivými částmi těla

Záměr: získat vědomosti o částech těla a jejich funkcích

Činnosti: vzdělávací CD, didaktické pomůcky, práce s obrázky (maminka-miminko), DH „Na lékaře“, DH „Hlava, ramena, kolena“ pohybové aktivity, hry s panenkami,

Leden

Kompetence: chovat se obezřetně při setkání s cizími a dospělými jedinci

Záměr: vést děti k rozlišení nebezpečí, ochraně svého zdraví

Činnosti: využití modelových scének, komunikativní kruh, příběhy a poučení z knihy: „Policejní pohádky

Únor

Kompetence: podpora zájmu o okolí

Záměr: vést děti k prohlubování citových vztahů a charakteristických vlastností (radost, důvěra, lítost, pocit sounáležitosti, ochrana ostatních dětí, mít rád)

Činnosti: did.hry, příběhy rozhovory, komunikativní kruh

Březen

Kompetence: vést děti k vyjádření nesouhlasu v ohrožujících situacích

Záměr: seznámit citlivě že tělo patří mně

Činnosti: rozhovory s dětmi, hry s panenkami, DH:„Na rodinu“

Duben

Kompetence: uvědomit si příjemné a nepříjemné citové prožitky (láska,strach)

Záměr: přiměřeně a citlivě ukázat na nežádoucí projevy ze strany dospělých

Činnosti: dotykové hry, hra: „Na maminku“, komunikativní kruh dramatické hříčky

Květen

Kompetence: mít povědomí o vývoji a změnách lidského těla

Záměr: očekávání narození sourozence.

Činnosti: komunikativní kruh, péče o panenku, práce s knihami, a did. pomůckami, DH „Já a můj sourozenec“

Červen

Kompetence: mít povědomí jak dáváme najevo city k ostatním

Záměr: rozlišovat citové kontakty se staršími dětmi i známky dospělými

Činnosti: společné oslavy, (oslava MDD i s žáky ZŠ, rozloučení s předškoláky)

Program environmentální výchovy

Charakteristika:

Záměrem vzdělávacího úsilí v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Vytvoření elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Zásady:

Vzory chování dospělých, dostatek informací, aktivní účast, praktické činnosti k ochraně životního prostředí, být všímavý

Cíl:

- ✓ Cílem programu je pomocí zážitkového učení vést děti k zájmu o přírodu, k jejímu porozumění a ochraně.

Okruhy činností:

- o motivované vycházky do přírody
- o poznávání fauny a flory, jejich ochrana
- o pohybové hry v přírodě
- o sbírání podzimních listů, pozorování barev, tvarů, vytváření
- o malování podzimní přírody
- o pozorování změn v přírodě
- o povídání, čtení, práce s obrázky na téma podzim
- o sběr přírodnin a jejich využití při pracovních, rukodělných i výtvarných činnostech
- o výstavky výrobků, instalování krmítka na školní zahradu
- o poznávání a pozorování stop ve sněhu
- o vyprávění, čtení práce s obrázky o zimě
- o poznávání nečistého ovzduší, pokusy se sněhem

- zimní sporty, stavby ze sněhu, poznávání vlastnosti sněhu
- pozorování probouzející se přírody, změny počasí, prodlužování dne
- pozorování prvních jarních rostlin
- vytváření kladného citového vztahu k jarní přírodě výtvarnými, pracovními projevy
- pozorování návrat ptáků, poslech ptačího zpěvu
- práce s encyklopediemi, povídání, čtení, kreslení, modelování o zvířatech, rostlinách,
- motivovaná hra ke „Dni Země“
- lisování rostlin, založení herbáře, výstavky rostlin
- zhotovení bylinkové zahrádky, sušení bylin
- sběr léčivých rostlin, sušení

Očekávané výstupy:

- dítě zvládá základní pohybové dovednosti, raduje se z pobytu v přírodě
- vnímá a rozlišuje zákonitosti přírody všemi smysly
- poslouchá, rozlišuje, zkoumá zvuky, tony, rozlišuje tvary předmětů, specifické znaky
- má povědomí o významu životního prostředí, uvědomuje si, že způsobem, jakým se děti a ostatní v okolí chovají, ovlivňuje životní prostředí

Září

Kompetence: upevňovat citlivý vztah k přírodě

Záměr: poznávat a rozpoznávat klady a zápory chování v přírodě

Činnosti: zážitky z prázdnin, pohledy, foto, obrazový materiál,interaktivní programy,kresba, poznávání kladů a záporů v přírodě, poškozená příroda, poslech moře, zvuky z přírody instalování environm. koutku, „Bambulkov apod.

Říjen

Kompetence: poznávat krásu podzimu, být všímavý k přírodě, chránit ji

Záměr: aktivně se zapojit do úpravy okolí MŠ

Činnosti: hrabání listí, doplňování koutku přírody, pozorování úklidů na vycházkách, brarmboriáda

Listopad

Kompetence: pozorovat, jak se připravuje fauna a flora na zimu

Záměr: ochrana všeho živého

Činnosti:sběr přírodnin, vyrábění, podzimníčci, výstavky, zimní pelíšky

Prosinec

Kompetence: porozumět proměnám přírody, počasí

Záměr:umět pojmenovat mráz, sníh, mlha, námraza, náledí, led, vánice,

Činnosti: pobyty venku, pohybové aktivity, kresby, pokusy, první zimní den, lidové obyčeje

Leden

Kompetence: všímat si změn přírody vlivem počasí

Záměr: vést k aktivní péči o zvířata v zimě

Činnosti:pozorování ptáků, instalace krmítka na zahradě MŠ, výroba krmení pro ptáčky, lesní zvířata, péče o ně v zimě, úloha myslivců, praktické činnosti, beseda s myslivcem, krmení zvířat, stopy ve sněhu

Únor

Kompetence:mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka

Záměr: poznávat negativní chování lidí na kvalitu prostředí

Činnosti: přímé pozorování ovzduší, kouře z komínů, druhy otopu, plamínek

Březen

Kompetence: porozumět proměnám probouzející se přírody

Záměr: poznávat znaky jara

Činnosti:vycházky do přírody, vítání jara, lidové zvyky, hry, básně, pohybové aktivity

Duben

Kompetence: vést k vlastní odpovědnosti k ochraně prostředí

Záměr: aktivně se podílet na třídění odpadu návrat stěhovavých ptáků

Činnosti: Den Země, obrazový materiál, výstavka, motivovaná vycházka

Květen

Kompetence: mít povědomí o vzájemných souvislostech pro životní prostředí **Záměr:**umět pochopit důležitost rostlin a živočichů pro život ochrana vody **Činnosti:** encyklopedie, interaktivní tabule, práce s lupou, vycházky k vodě, pozorování

Červen

Kompetence: porozumět vlivu chování lidí v přírodě

Záměr: chránit vše živé, poznávat a chránit drobný hmyz

Činnosti:přímé pozorování, práce s lupou

Minimální preventivní program, prevence sociálně – patologických jevů

Charakteristika:

Jde o výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, k ochraně zdraví, bezpečnosti a prevenci úrazu. Součástí programu je prevence šikany, rasismu a intolerance, vytváříme tak příznivé klima školy i jednotlivých tříd, podporujeme vzájemný respekt a partnerské vztahy. Základním předpokladem úspěšnosti je komunikace, kooperace.

Zásady: nabídnout vhodné vzory dospělých, být všímavý k negativním projevům, vstřícná komunikace, individuální přístup, aktuálně reagovat na negativní dění ve společnosti, chránit si své zdraví i ostatních, vytvořit bezpečné prostředí

Cíle:

- ✓ pomáhat novým dětem začlenit se do kolektivu
- ✓ vytvářet a rozvíjet kamarádské vztahy mezi dětmi
- ✓ rozvíjení obezřetnosti při setkání s cizími lidmi a při kontaktu s neznámými předměty
- ✓ vést děti k ohleduplnosti, neubližovat si, umět se omluvit
- ✓ ukončení započaté činnosti, uklízení svého pracovního místa
- ✓ seznamování a dodržování pravidel slušného chování v MŠ
- ✓ všímat si kladů a záporů ve svém okolí
- ✓ upeňování hygienických návyků
- ✓ vést děti ke zdravému způsobu života, k ochraně jejich zdraví a bezpečnosti
- ✓ upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- ✓ seznámit děti s možností poskytnutí první pomoci
- ✓ vhodnými formami seznámit děti s dopravními situacemi
- ✓ včasné odhalení poruchy psychosociálního vývoje či jiných postižení
- ✓ vhodnými, hravými a zábavnými formami zajistit dětem příjemný pobyt v MŠ a připravit děti na vstup do ZŠ

Okruhy činností:

- spolupráce s rodinou, s PPP
- spolupráce s hasiči, policií (přednášky, aktivity)
- sportovní aktivity, společné hraní s dětmi jiných MŠ
- námětové hry
- hry na zahradě MŠ
- programy na interaktivní tabuli
- rozhovory v komunikativních kruzích
- výlety, motivované vycházky

Očekávané výstupy:

- děti mají důvěru pedagogů
- vědí, na koho se mají obrátit v případě potíží
- děti si jsou vědomi následků spáchání přestupků
- děti mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám (rodina, mateřství…)
- děti mají představu, co je droga, rizika užívání, čeho se mají vyvarovat(opilých lidí, stříkaček, ...)

Září

Kompetence: osvojit poznatky o rodině, přátelství, vztahy k druhému

Záměr: sbližování v novém kolektivu, vzájemná pomoc

Činnosti: komunikativní kruh, noví kamarádi, maskot třídy, pohádky, pravidla soužití

Říjen

Kompetence: poznávat, co je zdraví prospěšné a co škodí

Záměr: vést ke zdravému stravování, neodmítat stravu

Činnosti: praktické činnosti, výroba salátů, bylinkové nápoje, ochutnávky, nebezpečí neznámých plodů, hub

Listopad

Kompetence: vést k ochraně péči o zvířata, rozpoznat nebezpečí, zamezit projevům násilí

Záměr: nesahat na cizí zvířata, chránit si své zdraví, osvojit si zásady společenského chování

Činnosti: návštěva farmy, poznávat starost o domácí zvířata, foto, obrázky, pohádky, modelové příběhy

Prosinec

Kompetence: uvědomit si příjemné zážitky, rozpoznat nepříjemné

Záměr: vést ke sdělení emocí

Činnosti: prožívání adventu, spoluvytváření sváteční nálady, atmosféry, prožitky v rodině, sdělování pocitů

Leden

Kompetence: uvědomit si nebezpečí při manipulaci s neznámými předměty

Záměr: posilovat vědomí nebráním a nesaháním na cizí předměty

Činnosti: praktické ukázky – svíčka, zapalovač, nezvedat, co neznám, co mi nepatří

Únor

Kompetence: rozlišit hrozící nebezpečí poškození zdraví

Záměr:nebrat léky, nepožívat potraviny, tekutiny, co neznám

Činnosti: námětové hry – Na lékaře, lékárnu, povídky

Březen

Kompetence: chovat se obezřetně k neznámým lidem

Záměr: rozumět požádat o pomoc dospělého

Činnosti: komunitní kruh, příběhy, pohádky, Kostičky, Pastelka, „ Děti a slušné chování“

Duben

Kompetence: uvědomit si rizikové situace, vyhnout se jim

Záměr:osvojit si nová pravidla, být obezřetný

Činnosti:výlety do přírody

Květen

Kompetence: uvědomit si svá práva, neomezovat druhé

Záměr:posilovat kladné vztahy, vznik přátelství

Činnosti:kognitivní činnosti, spontánní činnosti – domluva, respektování, hodnocení, zhotovení přání ke dni matek

Červen

Kompetence: být obezřetný v novém prostředí

Záměr: chránit si své zdraví, bezpečné chování - bouřka, při koupání, výletech do přírody

Činnosti: sportovní aktivity, výlety, encyklopedie přírodních jevů, kognitivní činnosti

Program dopravní výchovy

Charakteristika:

program založený na poznání dopravních prostředků, osvojení si dovednosti bezpečného přechodu přes vozovku, orientovat se na silnicích, osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností a bezpečného chování při pohybu na komunikacích. Osobním příkladem, poznáním vzorů

Cíle:

- ✓ vhodnými formami seznámit děti s dopravními situacemi
- ✓ vytvořit představu o nebezpečí na silnici
- ✓ rozlišovat nebezpečí
- ✓ učit děti bezpečně přecházet vozovku

Okruhy činností:

- námětové hry
- hry se stavebnicemi hry na zahradě MŠ
- programy na interaktivní tabuli
- rozhovory v komunikativních kruzích
- výlety, motivované vycházky

Očekávané výstupy:

- děti mají důvěru pedagogů
- vědí, na koho se mají obrátit v případě potíží
- děti si jsou vědomi následků spáchání přestupků
- děti se orientují na silnici, umí přecházet vozovku
- děti mají představu o nebezpečí při pohybu venku, na dopravních komunikacích
- poznají dopravní prostředky

Září

Kompetence: vytvořit návyk k uvědomění si nebezpečí při pohybu venku, na dopravních komunikacích

Záměr: mít v povědomí riziko nepozornosti při pohybu na vozovce

Činnosti:práce s obrázky, pozorování

Říjen

Kompetence: mít povědomí o nebezpečí při pohybu venku

Záměr: poskytovat podněty o přecházení vozovky

Činnosti: praktické procvičování, hry na zahradě, tvorba zebry

Listopad

Kompetence: rozvoj komunikativních dovedností

Záměr: uplatňovat zásadu vidět a být viděn

Činnosti: smyslové hry, hovořit o rozdílech, barevný týden

Prosinec

Kompetence: rozlišovat nebezpečí hrozící v dopravních situacích

Záměr: vést k bezpečnému pohybu na chodníku, při přecházení silnice

Činnosti: pravidla po přecházení, praktické procvičování, hry na dopravu, Pohádka O červeném autíčku

Leden

Kompetence: všímat a rozlišovat všemi smysly

Záměr: poznávat dopravní značky pro chodce

Činnosti: hry s obrázky, kreslení, pracovní vyrábění, pozorování při vycházce

Únor

Kompetence: rozlišovat nebezpečí spojené s počasím, náledí, sníh, mráz

Záměr: předcházení nebezpečí

Činnosti: pozorování, interaktivní tabule, popis obrázků, prakticky při PV

Březen

Kompetence: znát nebezpečí hrozící při pobytu na cestách

Záměr: učit děti uplatňovat zásadu“ být viděn a vidět“

Činnosti:pozorování, didaktická hra, vysvětlování

Duben

Kompetence: pojmenovat a znát účel dopravních prostředků

Záměr: : umět poznat, pojmenovat a znát účel dopravních prostředků, rozlišovat je podle místa jejich pohybu, podle zvuku

Činnosti: rozhovory, popis obrázků, interaktivní programy

Květen

Kompetence: vést děti k poznání dopravních prostředků dle výstražných znamení

Záměr: získat vědomosti o dopravních prostředcích, účelu

Činnosti: námětové hry, didaktické hry, práce s obrázky

Červen

Kompetence: utvořit si základní dětskou představu co je dobře a co špatně v dopravních situacích

Záměr: vyhnout se nebezpečí

Činnosti: hra „Na dopravu“, rozhovory v komunitních kruzích

7 Východiska pro plánování, přípravu a realizaci TVP

Třídní vzdělávací program je otevřený pracovní materiál. Každé konkrétní téma je voleno tak, aby bylo smysluplné a vnitřně propojené a tvořilo ucelenou část. Jeho výběr je volen vzhledem k oblasti, která je dětem blízká a která řeší určitý problém, k praktické činnosti a k praktickým problémům ze života.

- Třídní vzdělávací program tvoříme na období jednoho školního roku.
- Tematické části plánujeme na celý školní rok, jsou charakterizována pranostikami, lidovými moudrostmi. Dají se upravovat dle podmínek a vzniklých situací tak, aby byli živé a aktuální.
- Při tvorbě třídního programu plníme vzdělávací cíle stanovené ŠVP „Rok má krok“.
- Tematické části – podtémata jsou rámcově tvořeny tak, aby byly vymezeny dílčí cíle a jejich prostřednictvím dosahované kompetence. Jsou voleny zpravidla z pěti oblastí (Dítě a jeho tělo, Dítě a psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost).
- Délka trvání jednotlivých podtémat je odvozena od náročnosti tématu a zájmu dětí.
- Převládají spontánní činnosti nad řízenými, skupinové aktivity nad frontálním způsobem.
- Po ukončení tematické části provádíme její vyhodnocení evaluací prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV, záznamem do hodnotícího listu.
- Naplňování kompetencí dítěte na konci předškolního období je vyhodnoceno podle dětí.

- Při realizaci tematických části třídního programu se pružně přizpůsobujeme skutečné realitě, reakcím a potřebám dětí, výsledkům průběžného vyhodnocování. Přijímáme podněty od kolegů, rodičů a dalších osob spolupracujících se školou.
- V průběhu školního roku si stanovíme projekty, náměty jsou společné, obsah je přizpůsoben věkovým zvláštnostem dětí.

Třídní kurikulum je vodítkem pro práci s dětmi. Jsme si vědomi, že musíme brát v úvahu všechny přirozené souvislosti, ustavičnou proměnlivost a vývoj. Předškolní dítě se učí na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou skutečností. Proto je v něm záměrně ponecháván prostor pro tvořivou improvizaci a situační plánování. Možnosti využití konkrétních činnosti jsou tedy jen lehce nastíněny, aby nebyla omezena dětská spontaneita (puzení k činnosti)

K tomu, aby bylo téma rozvíjeno do šířky i do hloubky, bylo realizováno na základě prožitkového učení, slouží aktuálně vypracovávané týdenní plány, v nichž si každý učitel volí činnosti a plánuje konkrétní aktivity. Pro potřeby učitelů zaznamenáváme odkazy na texty, písně, knihy, hry, materiál, návrhy činnosti, seznam pomůcek, potřeba prostředků.

8 Evaluační systém

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek. Je realizován systematicky dle stanovených pravidel (kritérií). Cílem je zjistit, ověřit a posoudit kvalitu a efektivnost mateřské školy a jejího dalšího vývoje.

Evaluace integrovaných bloků	
Cíl:	***Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky stanovit případná opatření do dalšího tématického plánu v rámci integrovaného bloku***
Časový rozvrh	***Vždy po ukončení integrovaného bloku (listopad, únor, květen, srpen)***
Nástroje:	***- záznam do plánu v posledním týdnu před následujícím integrovaným blokem*** ***- konzultace učitelů, ved učitelky*** ***- dle potřeby záznam do přehledu rozvoji dítěte, konzultace s rodiči***
Kdo:	***Učitelé***

Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	***Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření***
Časový rozvrh	***Po ukončení realizace dané tematické částí (podtématu)***
Nástroje:	***- záznam do TVP*** ***- konzultace učitelů v jednotlivých třídách***
Kdo:	***Učitelé***

Evaluace tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV	
Cíl:	***Vytvořit, vyhodnotit přehled zařazení dílčích cílů do vzdělávací nabídky***
Časový rozvrh	***Po ukončení realizace tematického celku (1x měsíčně)***
Nástroje:	***- záznam do TVP*** ***- konzultace učitelů v jednotlivých třídách***
Kdo:	***Učitelé***

Evaluace celoročních projektů	
Cíl:	***Plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků***
	V průběhu realizace ***1x ročně naplnění záměrů, po ukončení poslední částí projektu***
Nástroje:	***- záznam do TVP*** ***- konzultace učitelek*** ***- pedagogické rady*** ***- konzultace učitelka – rodič*** ***- konzultace učitelka – ved. učitelka***
Kdo:	***Učitelé***

Evaluace doplňkového programu	
Cíl:	***Hodnocení doplňkového programu ve vztahu k naplnění záměrů a osobních pokroků dětí***
Časový rozvrh	***1x ročně, červen***
Nástroje:	***- konzultace s rodiči*** ***- konzultace s odborníky*** ***- besedy pro veřejnost*** ***- konzultace – pedagogické porady***
Kdo:	***Učitelé***

Evaluace IP, PLPP	
Cíl:	***Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky, pokroky dětí vyžadujících podpůrné opatření***
Časový rozvrh	***IP – dle potřeb, PLPP – do tří měsíců od počátku realizace***
Nástroje:	***- záznamy do vzdělávacích plánů*** ***- konzultace učitelů*** ***- konzultace s rodiči*** ***- vedení portfolia***
Kdo:	***Učitelé***

Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	***Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem***
Časový rozvrh	***2x ročně, případně dle potřeby. říjen, květen***
Nástroje:	***- záznamy do archů dle stanovených kritérií***

	- dle potřeby stanovení případných opatření ***- konzultace učitelů*** ***- konzultace s rodiči*** ***- pedagogické rady***
Kdo:	***Učitelé***

Evaluace kroužků	
Cíl:	***Hodnocení kroužku - účelnost, zájem, naplnění záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů***
Časový rozvrh	***1 x ročně***
Nástroje:	***-výstavy, vystoupení dětí*** ***- monitoring*** ***- autoevaluace pedagogických pracovníků*** ***- dotazníky***
Kdo:	***Učitelé, ved. učitelka***

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluace průběhu vzdělávání je zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměru ŠVP.

Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	
Cíl:	***Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v ŠVP***
Časový rozvrh	***Průběžně, dotazníky – 1 x ročně***
Nástroje:	***- monitoring*** ***- vzájemné hospitace*** ***- konzultace pedagogů*** ***- hospitace*** ***- pedagogické rady***
Kdo:	***Učitelé, ved. učitelka***

Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	***Uplatnění poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu***
Časový rozvrh	***Průběžně, 1x ročně písemný záznam - červen***
Nástroje:	***- konzultace*** ***- pedagogické rady*** ***- hospitace*** ***- monitoring*** ***- dotazníky***
Kdo:	***Učitelé, ved. učitelka***

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

Evaluace personálních podmínek	
Cíl:	***Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP*** ***- kvalifikovanost pedagogického týmu*** ***- DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a naplnění stanovených cílů***
Časový rozvrh	***1x ročně***
Nástroje:	***- průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků*** ***- kontrolní činnost*** ***- pedagogické a provozní rady***
Kdo:	***Ved. učitelka, všichni zaměstnanci***

Evaluace materiálních podmínek	
Cíl:	***Zhodnotit podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP*** ***- vybavení tříd – nábytek*** ***- pomůcky, hračky*** ***- zahrada + zahradní náčiní*** ***- školní kuchyně - vybaveni***
Časový rozvrh	***1x ročně***
Nástroje:	***- dotazníky*** ***- záznamy z pedagogických a provozních porad***

	- fotodokumentace
Kdo:	***Všichni pracovníci dle místa pracovní působnosti***

Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl:	***Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP***
Časový rozvrh	***1 x ročně***
Nástroje:	***- monitoring*** ***- hospitace*** ***- kontrolní činnost*** ***- dotazníky*** ***- záznamy z pedagogických a provozních rad*** ***- konzultace***
Kdo:	***Všichni pracovníci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce***

SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP

Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	***Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP***
Časový rozvrh	***1 x ročně***
Nástroje:	***- fotodokumentace***

	- záznamy z doplňkového programu školy ***- dotazníky*** ***- rozhovory s rodiči, mimoškolní akce s rodiči*** ***- pedagogické a provozní rady*** ***- monitoring***
Kdo:	***Učitelé, vedoucí učitelka, rodiče – dotazníky,***

Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	
Cíl:	***Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů v ŠVP***
Časový rozvrh	***1 x ročně***
Nástroje:	***- fotodokumentace*** ***- spolupráce s uč. I. třídy ZŠ*** ***- spolupráce se ŠD*** ***- záznamy*** ***- konzultace s partnery*** ***- vystoupení dětí*** ***- výstava*** ***- články do tisku*** ***- den otevřených dveří*** ***-webové stránky školy***
Kdo:	***Ved. učitelka , pracovník dle stanovených povinností***